

Asia: VN/18419/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään. Pyydämme kiinnittämään erityisesti huomioita vaikutusten arviointia koskevaan lukuun 4.2.

Suomen Yrittäjät suhtautuu myönteisesti markkinavalvontasäätelyä koskeviin muutoksiin ja muutoksien perustana olevan asetuksen tavoitteisiin. Valvonnan tehokkuuden varmistaminen, jolla voidaan edistää terveyden ja turvallisuuden tasoa, on kannatettavaa. Useiden tuoteryhmien markkinavalvontaa koskevien perussäännösten keskittäminen yhteen horisontaaliseen markkinavalvontalakiin mahdollistaa yhdenmukaiset säätelypuitteet markkinavalvonnalle.

Markkinavalvonta-asetuksella pyritään varmistamaan, että Euroopan unionin markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan vaatimustenmukaisia tuotteita. Pidämme tärkeänä, että markkinavalvonta-asetuksen myötä pystytään tehokkaammin valvomaan kolmansien maiden tuotteita ja vähentämään niihin liittyviä ongelmia sekä tasavertaisesti valvomaan myös verkkokaupan välityksellä markkinoituja tuotteita. Tehokkaasti toimiva valvonta on myös tasapuolisen kilpailun näkökulmasta tärkeää.

Esitysluonnoksen mukaan kansallisen markkinavalvontasäätelyn yhdenmukaistaminen ja markkinavalvontaviranomaisten välisen yhteistyön sekä toimivaltuuksien tehostaminen parantavat markkinavalvonnan laatua. On kaikkien toimijoiden etu, että markkinoille saatettavat tuotteet ovat lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä tai turvallisuutta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan laajennettavan markkinavalvontalain soveltamisalaa lisäämällä siihen kahdeksan tuotelakia. Lisäksi ehdotetaan markkinavalvontaan liittyviä muutoksia tuotelakeihin sekä kumottaisiin päällekkäinen tarpeeton sääntely sektorilaista. Pidämme säädösteknisyyden sekä sääntelyn yhdenmukaisuuden kannalta perusteltuna, että säännökset keskitetään mahdollisimman laajasti horisontaaliseen markkinavalvontalakiin. Arvioimme tämän helpottavan ja selkeyttävän sääntelyä valvonnan kohteille oleville elinkeinonharjoittajille sekä vahvistavan oikeusvarmuutta. Markkinavalvontaa koskevien säännösten keskittäminen yhteen lakiin selkiyttää ja yhdenmukaistaa tuotesektorilakien sisältöä ja rakennetta sekä toivottavasti myös tosiasiallisesti yhtenäistää eri tuoteryhmien valvontakäytäntöjä.

Pidämme tärkeänä, ettei muutokset aiheuta tarpeetonta hallinnollista taakkaa valvonnan kohteille. Yhdenmukaistetun sääntelyn on arvioitu keventävän yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Esitysluonnoksen mukainen markkinavalvontalaki koskee erittäin laajaa joukkoa erilaisia tuoteryhmiä, jonka vuoksi on varmistettava, että eri toimijoille asetetut vastuut ja velvoitteet ovat selkeitä kaikissa tapauksissa.

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (uusi 10 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Pidämme valehenkilöllisyyttä koskevaa toimivaltuutta perusteltuna erityisesti sen vuoksi, että valvontaa voidaan sen avulla tasapuolisesti kohdistaa myös verkon kautta hankittaviin tuotteisiin. On perusteltua, että vaatimuksenmukaisuuden tarkastamiseksi valehenkilöllisyyttä voitaisiin hyödyntää myös tilanteissa, joissa viranomaisen pyyntöä toimittaa tuote ei ole noudatettu.

Valeostoa koskevat valvontaviranomaisen toimivaltuudet eivät vastaisi esimerkiksi poliisilla olevia toimivaltuuksia. Tätä on pidettävä oikeana ratkaisuna, sillä valvontaviranomaiselle ei ole perusteltua antaa samanlaisia valtuuksia, kuin mitä poliisille kuuluu pakkokeinolain ja esitutkintalain nojalla. Valvontaviranomaisen toiminnassa ei ole kyse rikosepäilystä tai rikostutkinnasta, joten valvontakeinojen tulee olla oikeassa suhteessa poliisin pakko- ja tiedonhankintakeinoihin nähden.

Kuten esitysluonnoksessa on todettu, viranomaisen, valehenkilöllisyyttä käyttäessään, on suoritettava tuotteesta normaali maksu. Perusteluihin olisi lisäksi täydennettävä, ettei kauppatapahtumaa voida myöskään peruuttaa valehenkilöllisyyden turvin tehtyyn ostoon vedoten. Kyseessä olisi siten normaali sopimusoikeudellinen oikeustoimi sillä erotuksella, ettei ostajan henkilöllisyys ole selvillä. Siviilioikeudellisesti tarkasteltuna kyse olisi siten ainoastaan siitä, ettei ostajan väärä henkilöllisyys toimisi kaupan pätemättömyysperusteena. Säännöksen oikeasuhtaisuuden sekä elinkeinonharjoittajalle valeostosta mahdollisesti aiheutuvien haittojen minimoimisen kannalta tämä on tärkeää.

Katsomme, että myös sektorilainsäädännössä viranomaisten toimivaltuudet valehenkilöllisyyden käyttöön tulisi olla mahdollisimman yhteneväiset horisontaalisen markkinavalvontalain kanssa.

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen (uusi 22 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Verkkorajapintaa koskevan säännöksen oikeasuhtaisuutta tukee toimivaltuuksien porrastaminen sekä rajaus, jonka mukaan verkkorajapintaan ja verkkotunnukseen liittyvät toimivaltuudet olisivat käytettävissä ainoastaan vakavan riskin poistamiseksi. Pidämme tärkeänä, että toimivaltuuksien käyttö kohdistetaan tarkasti vain vakavan riskin tuotteita sisältävään verkkorajapinnan osaan, jotta toimivaltuuksien käytöstä aiheutuvat haitat ja häiriöt eivät ylitä sitä, mikä on vakavan riskin poistamiseksi tosiasiallisesti välttämätöntä.

Esitysluonnoksen mukaan markkinavalvontalakiin lisättäisiin toimivaltuus määrätä verkkotunnus merkittäväksi viranomaisen nimiin. Tämä ankarampi verkkorajapintaa koskeva toimivaltuus olisi käytettävissä vain viimesijaisena keinona. Kyseinen toimivaltuus olisi markkinavalvonta-asetuksessa säädetyn vähimmäistason ylittävä. Esitysluonnoksen mukaan verkkotunnuksen merkitseminen viranomaisen nimiin ehkäisisi tilanteita, joissa sama toimija ottaisi saman verkkotunnuksen uudelleen käyttöön ja jatkaisi aiempaa toimintaansa. Pidämme toimivaltuutta perusteltuna rajatuissa tapauksissa, jotta valvontaviranomaisilla olisi riittävät keinot myös niissä tilanteissa, joissa velvoitteiden kohteena oleva taho ei noudata viranomaisen antamaa määräystä.

Muut huomiot

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettuun lakiin (1712/2015) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 lukuun esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita laivavarustelakiin (1503/2011) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettuun lakiin (1005/2008) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun lakiin (387/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kemikaalilakiin (599/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kosmeettisista valmisteista annettuun lakiin (492/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tupakkalakiin (549/2016) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annettuun lakiin (1197/2009) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Katila Karoliina
Suomen Yrittäjät